॥ श्री ॥

तिङन्तरूपावलिः

(अष्टमः भागः)

तनादिगणः

लघुसिद्धान्तकौमुदीगत-तनादिगणस्थधातूनां तिङन्तरूपाणि

परिष्कर्ता संपादकश्च

डॉ. नीलेश जोशी

M.A. Sanskrit, NET, SET, Ph.D. व्याकरणशास्त्री

प्रथमावृत्तिः मे २०१४

॥ श्री ॥

तिङन्तरूपावलिः

(अष्टमः भागः)

तनादिगणः

लघुसिद्धान्तकौमुदीगत-तनादिगणस्थधातूनां तिङन्तरूपाणि

परिष्कर्ता संपादकश्च

डॉ. नीलेश जोशी

M.A. Sanskrit, NET, SET, Ph.D. व्याकरणशास्त्री

प्रथमावृत्तिः मे २०१४

eBook Publication Pvt. Ltd.®

तिङन्तरूपावलिः, अष्टमः भागः- तनादिगणः

लघुसिद्धान्तकौमुदीगत-तनादिगणस्थधातूनां तिङन्तरूपाणि

परिष्कर्ता संपादकश्च : डॉ. नीलेश जोशी,

वरिष्ठ भाषाशास्त्रज्ञ, IIT मुंबई,

पवई, महाराष्ट्र ४०००७६

प्रथमावृत्तिः- परशुरामजयन्ती, वैशाख-शुक्ल-तृतीया

१ मे २०१४

प्रकाशक:

eBook Publication Pvt. Ltd.®

4/47, उदय को. हौ. सोसायटी,

आरे रोड, गोरेगाव पश्चिम,

मुंबई, महाराष्ट्र, भारत, ४०००६२

Telephone: +91 7038164022

Email: publicationebook@gmail.com

Website: https://archive.org/details/@ebook_publcation

eBook Terms & Conditions

1. This eBook* may be

a. Distributed without modification or sale.

b. Copied for personal and educational use.

c. Printed for personal and educational use.

2. This eBook* may NOT be

a. Sold individually or as part of package.

b. Modified in any way.

c. Reversed-engineered.

***eBook refers to this PDF and any of its content including pages and images in either electronic or printed form.**

Contents

प्रास्ताविकम्

श्रीमन्वरदराजः संस्कृतव्याकरणस्य महापण्डितः । सः महापण्डितस्य भट्टोजिदीक्षितस्य शिष्यः आसीत् । भट्टोजिदीक्षितस्य सिद्धान्तकौमुदीमनुसृत्य महापण्डितेन वरदराजेन त्रयो ग्रन्थाः विरचिताः ते मध्यसिद्धान्तकौमुदी, लघुसिद्धान्तकौमुदी तथा सारकौमुदी च । तेषु लघुसिद्धान्तकौमुदी पाणिनीयसंस्कृतव्याकरणस्य (नामाष्टाध्यायीग्रन्थस्य) परम्परागता प्रवेशिका खलु ।

लघुसिद्धान्तकौमुद्यां पाणिनिसूत्रक्रमत्यागपूर्वकं प्रक्रियामभिलक्ष्य नवप्रक्रियात्मकसूत्रक्रमः प्रस्तुतः येन रूपसिद्धिकारकाखिलसूत्राणां युगपद्दर्शनं भवेत् । लघुसिद्धान्तकौमुदी संक्षेपदृष्ट्यात्यन्तसंक्षिप्तव्याकरणपुस्तकमिदम् । अत्र पाणिनीयानां १२७२ सूत्राणामुदाहरणसहिता व्याख्या दृश्यते । सारांशतः लघुसिद्धान्तकौमुद्यां केवलं तानि सूत्राणि विवेचितानि यानि कानि व्यावहारिकज्ञानार्थमुपयोगीनि ।

लघुसिद्धान्तकौमुद्यां संज्ञाप्रकरणतः स्त्रीप्रत्ययप्रकरणपर्यन्तं ६० प्रकरणानि सन्ति तेषु भ्वादिप्रकरणतः चुरादिप्रकरणपर्यन्तं तिङन्तप्रक्रिया विवेचिता । तासु सूत्रप्रक्रियाविवेचनप्रसङ्गे धातुपाठगतधातूनुद्धृत्य तेषां दशलकारस्थानि रूपाणि समुल्लिखितानि । किन्तु सर्वत्र सर्वरूपाणि न निर्दिष्टानि अत अस्माकमनेन लघुकायपुस्तकरुपेण प्रयत्नो यत्तानि सर्वधातुरूपाणि प्रस्तव्यानि ।

अनेनोद्देशेनेयं तिङन्तरूपावलिः विरचिता तस्यामयं द्वितीयभागोऽस्मिन्तनादादिगणस्थलघुसिद्धान्तकौमुदीगतानां ०८ धातूनां केवलं तिङन्तरूपाणि समुल्लिखितानि ।

सुखदाऽदादिगणस्थधातुरूपावबोधनार्थमियं तिङन्तरूपावलिर्भवेदित्याशास्त इत्यलम् ।

डॉ. नीलेश जोशी

परशुरामजयन्ती,

वैशाख-शुक्ल-तृतीया,

१ मे २०१४

तिङन्तरूपाणि

दशलकाराः

1	**लट्**	3|2|123 वर्तमाने लट्[1]
2	**लिट्**	3|2|115 परोक्षे लिट्[2]
3	**लुट्**	3|3|15 अनद्यतने लुट्[3]
4	**लृट्**	3|3|13 लृट् शेषे च[4]
5	**लोट्**	3|3|162 लोट् च[5]
6	**लङ्**	3|2|111 अनद्यतने लङ्[6]
7	**विधिलिङ्**	3|3|161 विधिनिमन्त्रणामन्त्रणाधीष्ट-संप्रश्नप्रार्थनेषु लिङ्[7]
8	**आशीर्लिङ्**	3|3|173 आशिषि लिङ्लोटौ[8]

---

[1] वर्तमान क्रिया वृत्तेर्धातोर्लट् स्यात्।

[2] भूतानद्यतन परोक्षार्थवृत्तेर् धातोर्लिट् स्यात्।

[3] भविष्यत्यनद्यतनेर्ऽथे धातोर्लुट् स्यात्॥

[4] भविष्यदर्थाद्धातोर्लृट् स्यात्क्रियार्थायां क्रियायामसत्यां सत्यां च ।

[5] विध्याद्यर्थेषु धातोर्लोट्॥

[6] अनद्यतनभूतार्थवृत्तेर्धातोर्लङ् स्यात् ॥

[7] एष्वर्थेषु धातोर्लिङ्॥

[8] अप्राप्तस्य इच्छां दर्शयितुम् लिङ्लकारः लोट्लकारः च प्रयुज्येते ।

9	**लुङ्**	3|2|110 लुङ्[9]
10	**लृङ्**	3|3|139 लिङ्निमित्ते लृङ् क्रियातिपत्तौ[10]

[9] भूतकालं द्योतयितुम् धातोः परः आद्युदात्तः लुङ्-प्रत्ययः भवति ।

[10] भविष्यति अर्थे, लिङ्लकारस्य यत् निमित्तम् तस्मिन्नेव निमित्ते, क्रियातिपत्तिं दर्शयितुम् धातोः लृङ्लकारः भवति ।

तनु विस्तारे॥ १॥[11]

लट् (परस्मैपदम्)			
तनोति	तनुतः	तन्वन्ति	**प्र.पु.**
तनोषि	तनुथः	तनुथ	**म.पु.**
तनोमि	तनुवः , तन्वः	तनुमः , तन्मः	**उ.पु.**

लट् (आत्मनेपदम्)			
तनुते	तन्वाते	तन्वते	**प्र.पु.**
तनुषे	तन्वाथे	तनुध्वे	**म.पु.**
तन्वे	तनुवहे , तन्वहे	तनुमहे , तन्महे	**उ.पु.**

लिट् (परस्मैपदम्)			
ततान	तेनतुः	तेनुः	**प्र.पु.**
तेनिथ	तेनथुः	तेन	**म.पु.**
ततन , ततान	तेनिव	तेनिम	**उ.पु.**

[11] [08.0001] तनुँ विस्तारे, तनादिः, उभयपदी, सकर्मकः, सेट्, तनोत्यादिः

लिट् (आत्मनेपदम्)			
तेने	तेनाते	तेनिरे	**प्र.पु.**
तेनिषे	तेनाथे	तेनिध्वे	**म.पु.**
तेने	तेनिवहे	तेनिमहे	**उ.पु.**

लुट् (परस्मैपदम्)			
तनिता	तनितारौ	तनितारः	**प्र.पु.**
तनितासि	तनितास्थः	तनितास्थ	**म.पु.**
तनितास्मि	तनितास्वः	तनितास्मः	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
तनिता	तनितारौ	तनितारः	**प्र.पु.**
तनितासे	तनितासाथे	तनिताध्वे	**म.पु.**
तनिताहे	तनितास्वहे	तनितास्महे	**उ.पु.**

लृट् (परस्मैपदम्)			
तनिष्यति	तनिष्यतः	तनिष्यन्ति	**प्र.पु.**
तनिष्यसि	तनिष्यथः	तनिष्यथ	**म.पु.**
तनिष्यामि	तनिष्यावः	तनिष्यामः	**उ.पु.**

लृट् (आत्मनेपदम्)			
तनिष्यते	तनिष्येते	तनिष्यन्ते	**प्र.पु.**
तनिष्यसे	तनिष्येथे	तनिष्यध्वे	**म.पु.**
तनिष्ये	तनिष्यावहे	तनिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (परस्मैपदम्)			
तनोतु , तनुतात्	तनुताम्	तन्वन्तु	**प्र.पु.**
तनु , तनुतात्	तनुतम्	तनुत	**म.पु.**
तनवानि	तनवाव	तनवाम	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
तनुताम्	तन्वाताम्	तन्वताम्	**प्र.पु.**
तनुष्व	तन्वाथाम्	तनुध्वम्	**म.पु.**
तनवै	तनवावहै	तनवामहै	**उ.पु.**

लङ् (परस्मैपदम्)			
अतनोत्	अतनुताम्	अतन्वन्	**प्र.पु.**
अतनोः	अतनुतम्	अतनुत	**म.पु.**
अतनवम्	अतनुव , अतन्व	अतनुम , अतन्म	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
अतनुत	अतन्वाताम्	अतन्वत	**प्र.पु.**
अतनुथाः	अतन्वाथाम्	अतनुध्वम्	**म.पु.**
अतन्वि	अतनुवहि , अतन्वहि	अतनुमहि , अतन्महि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (परस्मैपदम्)			
तनुयात्	तनुयाताम्	तनुयुः	**प्र.पु.**
तनुयाः	तनुयातम्	तनुयात	**म.पु.**
तनुयाम्	तनुयाव	तनुयाम	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
तन्वीत	तन्वीयाताम्	तन्वीरन्	**प्र.पु.**
तन्वीथाः	तन्वीयाथाम्	तन्वीध्वम्	**म.पु.**
तन्वीय	तन्वीवहि	तन्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (परस्मैपदम्)			
तन्यात्	तन्यास्ताम्	तन्यासुः	**प्र.पु.**
तन्याः	तन्यास्तम्	तन्यास्त	**म.पु.**
तन्यासम्	तन्यास्व	तन्यास्म	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
तनिषीष्ट	तनिषीयास्ताम्	तनिषीरन्	**प्र.पु.**
तनिषीष्ठाः	तनिषीयास्थाम्	तनिषीध्वम्	**म.पु.**
तनिषीय	तनिषीवहि	तनिषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (परस्मैपदम्)			
अतनीत् , अतानीत्	अतनिष्टाम् , अतानिष्टाम्	अतनिषुः , अतानिषुः	**प्र.पु.**
अतनीः , अतानीः	अतनिष्टम् , अतानिष्टम्	अतनिष्ट , अतानिष्ट	**म.पु.**
अतनिषम् , अतानिषम्	अतनिष्व , अतानिष्व	अतनिष्म , अतानिष्म	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
अतत , अतनिष्ट	अतनिषाताम्	अतनिषत	**प्र.पु.**
अतथाः , अतनिष्ठाः	अतनिषाथाम्	अतनिड्ढ्वम् , अतनिद्ध्वम्	**म.पु.**
अतनिषि	अतनिष्वहि	अतनिष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (परस्मैपदम्)			
अतनिष्यत्	अतनिष्यताम्	अतनिष्यन्	**प्र.पु.**
अतनिष्यः	अतनिष्यतम्	अतनिष्यत	**म.पु.**
अतनिष्यम्	अतनिष्याव	अतनिष्याम	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
अतनिष्यत	अतनिष्येताम्	अतनिष्यन्त	**प्र.पु.**
अतनिष्यथाः	अतनिष्येथाम्	अतनिष्यध्वम्	**म.पु.**
अतनिष्ये	अतनिष्यावहि	अतनिष्यामहि	**उ.पु.**

षणु दाने॥ २॥[12]

लट् (परस्मैपदम्)			
सनोति	सनुतः	सन्वन्ति	**प्र.पु.**
सनोषि	सनुथः	सनुथ	**म.पु.**
सनोमि	सनुवः , सन्वः	सनुमः , सन्मः	**उ.पु.**

लट् (आत्मनेपदम्)			
सनुते	सन्वाते	सन्वते	**प्र.पु.**
सनुषे	सन्वाथे	सनुध्वे	**म.पु.**
सन्वे	सनुवहे , सन्वहे	सनुमहे , सन्महे	**उ.पु.**

लिट् (परस्मैपदम्)			
ससान	सेनतुः	सेनुः	**प्र.पु.**
सेनिथ	सेनथुः	सेन	**म.पु.**
ससन , ससान	सेनिव	सेनिम	**उ.पु.**

[12] [08.0002] षणुँ दाने, तनादिः, उभयपदी, सकर्मकः, सेट्

लिट् (आत्मनेपदम्)			
सेने	सेनाते	सेनिरे	**प्र.पु.**
सेनिषे	सेनाथे	सेनिध्वे	**म.पु.**
सेने	सेनिवहे	सेनिमहे	**उ.पु.**

लुट् (परस्मैपदम्)			
सनिता	सनितारौ	सनितारः	**प्र.पु.**
सनितासि	सनितास्थः	सनितास्थ	**म.पु.**
सनितास्मि	सनितास्वः	सनितास्मः	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
सनिता	सनितारौ	सनितारः	**प्र.पु.**
सनितासे	सनितासाथे	सनिताध्वे	**म.पु.**
सनिताहे	सनितास्वहे	सनितास्महे	**उ.पु.**

लृट् (परस्मैपदम्)			
सनिष्यति	सनिष्यतः	सनिष्यन्ति	**प्र.पु.**
सनिष्यसि	सनिष्यथः	सनिष्यथ	**म.पु.**
सनिष्यामि	सनिष्यावः	सनिष्यामः	**उ.पु.**

लृट् (आत्मनेपदम्)			
सनिष्यते	सनिष्येते	सनिष्यन्ते	**प्र.पु.**
सनिष्यसे	सनिष्येथे	सनिष्यध्वे	**म.पु.**
सनिष्ये	सनिष्यावहे	सनिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (परस्मैपदम्)			
सनोतु , सनुतात्	सनुताम्	सन्वन्तु	**प्र.पु.**
सनु , सनुतात्	सनुतम्	सनुत	**म.पु.**
सनवानि	सनवाव	सनवाम	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
सनुताम्	सन्वाताम्	सन्वताम्	**प्र.पु.**
सनुष्व	सन्वाथाम्	सनुध्वम्	**म.पु.**
सनवै	सनवावहै	सनवामहै	**उ.पु.**

लङ् (परस्मैपदम्)			
असनोत्	असनुताम्	असन्वन्	**प्र.पु.**
असनोः	असनुतम्	असनुत	**म.पु.**
असनवम्	असनुव , असन्व	असनुम , असन्म	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
असनुत	असन्वाताम्	असन्वत	**प्र.पु.**
असनुथाः	असन्वाथाम्	असनुध्वम्	**म.पु.**
असन्वि	असनुवहि , असन्वहि	असनुमहि , असन्महि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (परस्मैपदम्)			
सनुयात्	सनुयाताम्	सनुयुः	**प्र.पु.**
सनुयाः	सनुयातम्	सनुयात	**म.पु.**
सनुयाम्	सनुयाव	सनुयाम	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
सन्वीत	सन्वीयाताम्	सन्वीरन्	**प्र.पु.**
सन्वीथाः	सन्वीयाथाम्	सन्वीध्वम्	**म.पु.**
सन्वीय	सन्वीवहि	सन्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (परस्मैपदम्)			
सन्यात्	सन्यास्ताम्	सन्यासुः	**प्र.पु.**
सायाः , सन्याः	सन्यास्तम्	सन्यास्त	**म.पु.**
सन्यासम्	सन्यास्व	सन्यास्म	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
सनिषीष्ट	सनिषीयास्ताम्	सनिषीरन्	**प्र.पु.**
सनिषीष्ठाः	सनिषीयास्थाम्	सनिषीध्वम्	**म.पु.**
सनिषीय	सनिषीवहि	सनिषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (परस्मैपदम्)			
असनीत् , असानीत्	असनिष्टाम् , असानिष्टाम्	असनिषुः , असानिषुः	**प्र.पु.**
असनीः , असानीः	असनिष्टम् , असानिष्टम्	असनिष्ट , असानिष्ट	**म.पु.**
असनिषम् , असानिषम्	असनिष्व , असानिष्व	असनिष्म , असानिष्म	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
असनिष्ट	असनिषाताम्	असनिषत	**प्र.पु.**
असनिष्ठाः	असनिषाथाम्	असनिध्वम्	**म.पु.**
असनिषि	असनिष्वहि	असनिष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (परस्मैपदम्)			
असनिष्यत्	असनिष्यताम्	असनिष्यन्	**प्र.पु.**
असनिष्यः	असनिष्यतम्	असनिष्यत	**म.पु.**
असनिष्यम्	असनिष्याव	असनिष्याम	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
असनिष्यत	असनिष्येताम्	असनिष्यन्त	**प्र.पु.**
असनिष्यथाः	असनिष्येथाम्	असनिष्यध्वम्	**म.पु.**
असनिष्ये	असनिष्यावहि	असनिष्यामहि	**उ.पु.**

क्षणु हिंसायाम्॥ ३॥[13]

लट् (परस्मैपदम्)			
क्षणोति	क्षणुतः	क्षण्वन्ति	**प्र.पु.**
क्षणोषि	क्षणुथः	क्षणुथ	**म.पु.**
क्षणोमि	क्षणुवः , क्षण्वः	क्षणुमः , क्षण्मः	**उ.पु.**

लट् (आत्मनेपदम्)			
क्षणुते	क्षण्वाते	क्षण्वते	**प्र.पु.**
क्षणुषे	क्षण्वाथे	क्षणुध्वे	**म.पु.**
क्षण्वे	क्षणुवहे , क्षण्वहे	क्षणुमहे , क्षण्महे	**उ.पु.**

लिट् (परस्मैपदम्)			
चक्षाण	चक्षणतुः	चक्षणुः	**प्र.पु.**
चक्षणिथ	चक्षणथुः	चक्षण	**म.पु.**
चक्षाण , चक्षण	चक्षणिव	चक्षणिम	**उ.पु.**

[13] [08.0003] क्षणुँ हिंसायाम्, तनादिः, उभयपदी, सकर्मकः, सेट्, तनोत्यादिः

लिट् (आत्मनेपदम्)			
चक्षणे	चक्षणाते	चक्षणिरे	**प्र.पु.**
चक्षणिषे	चक्षणाथे	चक्षणिध्वे	**म.पु.**
चक्षणे	चक्षणिवहे	चक्षणिमहे	**उ.पु.**

लुट् (परस्मैपदम्)			
क्षणिता	क्षणितारौ	क्षणितारः	**प्र.पु.**
क्षणितासि	क्षणितास्थः	क्षणितास्थ	**म.पु.**
क्षणितास्मि	क्षणितास्वः	क्षणितास्मः	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
क्षणिता	क्षणितारौ	क्षणितारः	**प्र.पु.**
क्षणितासे	क्षणितासाथे	क्षणिताध्वे	**म.पु.**
क्षणिताहे	क्षणितास्वहे	क्षणितास्महे	**उ.पु.**

लृट् (परस्मैपदम्)			
क्षणिष्यति	क्षणिष्यतः	क्षणिष्यन्ति	**प्र.पु.**
क्षणिष्यसि	क्षणिष्यथः	क्षणिष्यथ	**म.पु.**
क्षणिष्यामि	क्षणिष्यावः	क्षणिष्यामः	**उ.पु.**

लृट् (आत्मनेपदम्)			
क्षणिष्यते	क्षणिष्येते	क्षणिष्यन्ते	**प्र.पु.**
क्षणिष्यसे	क्षणिष्येथे	क्षणिष्यध्वे	**म.पु.**
क्षणिष्ये	क्षणिष्यावहे	क्षणिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (परस्मैपदम्)			
क्षणोतु , क्षणुतात्	क्षणुताम्	क्षण्वन्तु	**प्र.पु.**
क्षणु , क्षणुतात्	क्षणुतम्	क्षणुत	**म.पु.**
क्षणवानि	क्षणवाव	क्षणवाम	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
क्षणुताम्	क्षण्वाताम्	क्षण्वताम्	**प्र.पु.**
क्षणुष्व	क्षण्वाथाम्	क्षणुध्वम्	**म.पु.**
क्षणवै	क्षणवावहै	क्षणवामहै	**उ.पु.**

लङ् (परस्मैपदम्)			
अक्षणोत्	अक्षणुताम्	अक्षण्वन्	**प्र.पु.**
अक्षणोः	अक्षणुतम्	अक्षणुत	**म.पु.**
अक्षणवम्	अक्षण्व , अक्षणुव	अक्षण्म , अक्षणुम	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
अक्षणुत	अक्षण्वाताम्	अक्षण्वत	**प्र.पु.**
अक्षणुथाः	अक्षण्वाथाम्	अक्षणुध्वम्	**म.पु.**
अक्षण्वि	अक्षणुवहि , अक्षण्वहि	अक्षणुमहि , अक्षण्महि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (परस्मैपदम्)			
क्षणुयात्	क्षणुयाताम्	क्षणुयुः	**प्र.पु.**
क्षणुयाः	क्षणुयातम्	क्षणुयात	**म.पु.**
क्षणुयाम्	क्षणुयाव	क्षणुयाम	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
क्षण्वीत	क्षण्वीयाताम्	क्षण्वीरन्	**प्र.पु.**
क्षण्वीथाः	क्षण्वीयाथाम्	क्षण्वीध्वम्	**म.पु.**
क्षण्वीय	क्षण्वीवहि	क्षण्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (परस्मैपदम्)			
क्षण्यात्	क्षण्यास्ताम्	क्षण्यासुः	**प्र.पु.**
क्षण्याः	क्षण्यास्तम्	क्षण्यास्त	**म.पु.**
क्षण्यासम्	क्षण्यास्व	क्षण्यास्म	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
क्षणिषीष्ट	क्षणिषीयास्ताम्	क्षणिषीरन्	**प्र.पु.**
क्षणिषीष्ठाः	क्षणिषीयास्थाम्	क्षणिषीध्वम्	**म.पु.**
क्षणिषीय	क्षणिषीवहि	क्षणिषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (परस्मैपदम्)			
अक्षणीत्	अक्षणिष्टाम्	अक्षणिषुः	**प्र.पु.**
अक्षणीः	अक्षणिष्टम्	अक्षणिष्ट	**म.पु.**
अक्षणिषम्	अक्षणिष्व	अक्षणिष्म	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
अक्षणिष्ट	अक्षणिषाताम्	अक्षणिषत	**प्र.पु.**
अक्षणिष्ठाः	अक्षणिषाथाम्	अक्षणिध्वम्	**म.पु.**
अक्षणिषि	अक्षणिष्वहि	अक्षणिष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (परस्मैपदम्)			
अक्षणिष्यत्	अक्षणिष्यताम्	अक्षणिष्यन्	**प्र.पु.**
अक्षणिष्यः	अक्षणिष्यतम्	अक्षणिष्यत	**म.पु.**
अक्षणिष्यम्	अक्षणिष्याव	अक्षणिष्याम	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
अक्षणिष्यत	अक्षणिष्येताम्	अक्षणिष्यन्त	**प्र.पु.**
अक्षणिष्यथाः	अक्षणिष्येथाम्	अक्षणिष्यध्वम्	**म.पु.**
अक्षणिष्ये	अक्षणिष्यावहि	अक्षणिष्यामहि	**उ.पु.**

क्षिणु च॥ ४॥[14]

लट् (परस्मैपदम्)			
क्षेणोति , क्षिणोति	क्षेणुतः , क्षिणुतः	क्षेण्वन्ति , क्षिण्वन्ति	**प्र.पु.**
क्षेणोषि , क्षिणोषि	क्षेणुथः , क्षिणुथः	क्षेणुथ , क्षिणुथ	**म.पु.**
क्षेणोमि , क्षिणोमि	क्षेणुवः , क्षेण्वः , क्षिणुवः , क्षिण्वः	क्षेण्मः , क्षेणुमः , क्षिण्मः , क्षिणुमः	**उ.पु.**

लट् (आत्मनेपदम्)			
क्षेणुते , क्षिणुते	क्षेण्वाते , क्षिण्वाते	क्षेण्वते , क्षिण्वते	**प्र.पु.**
क्षेणुषे , क्षिणुषे	क्षेण्वाथे , क्षिण्वाथे	क्षेणुध्वे , क्षिणुध्वे	**म.पु.**
क्षेण्वे , क्षिण्वे	क्षेण्वहे , क्षेणुवहे , क्षिण्वहे , क्षिणुवहे	क्षेणुमहे , क्षेण्महे , क्षिणुमहे , क्षिण्महे	**उ.पु.**

[14] [08.0004] क्षिणुँ हिंसायाम्, तनादिः, उभयपदी, सकर्मकः, सेट्, तनोत्यादिः

लिट् (परस्मैपदम्)			
चिक्षेण	चिक्षिणतुः	चिक्षिणुः	**प्र.पु.**
चिक्षेणिथ	चिक्षिणथुः	चिक्षिण	**म.पु.**
चिक्षेण	चिक्षिणिव	चिक्षिणिम	**उ.पु.**

लिट् (आत्मनेपदम्)			
चिक्षिणे	चिक्षिणाते	चिक्षिणिरे	**प्र.पु.**
चिक्षिणिषे	चिक्षिणाथे	चिक्षिणिध्वे	**म.पु.**
चिक्षिणे	चिक्षिणिवहे	चिक्षिणिमहे	**उ.पु.**

लुट् (परस्मैपदम्)			
क्षेणिता	क्षेणितारौ	क्षेणितारः	**प्र.पु.**
क्षेणितासि	क्षेणितास्थः	क्षेणितास्थ	**म.पु.**
क्षेणितास्मि	क्षेणितास्वः	क्षेणितास्मः	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
क्षेणिता	क्षेणितारौ	क्षेणितारः	**प्र.पु.**
क्षेणितासे	क्षेणितासाथे	क्षेणिताध्वे	**म.पु.**
क्षेणिताहे	क्षेणितास्वहे	क्षेणितास्महे	**उ.पु.**

लृट् (परस्मैपदम्)			
क्षेणिष्यति	क्षेणिष्यतः	क्षेणिष्यन्ति	**प्र.पु.**
क्षेणिष्यसि	क्षेणिष्यथः	क्षेणिष्यथ	**म.पु.**
क्षेणिष्यामि	क्षेणिष्यावः	क्षेणिष्यामः	**उ.पु.**

लृट् (आत्मनेपदम्)			
क्षेणिष्यते	क्षेणिष्येते	क्षेणिष्यन्ते	**प्र.पु.**
क्षेणिष्यसे	क्षेणिष्येथे	क्षेणिष्यध्वे	**म.पु.**
क्षेणिष्ये	क्षेणिष्यावहे	क्षेणिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (परस्मैपदम्)			
क्षेणोतु , क्षेणुतात् , क्षिणोतु , क्षिणुतात्	क्षेणुताम् , क्षिणुताम्	क्षेण्वन्तु , क्षिण्वन्तु	**प्र.पु.**
क्षेणुतात् , क्षेणु , क्षिणुतात् , क्षिणु	क्षेणुतम् , क्षिणुतम्	क्षेणुत , क्षिणुत	**म.पु.**
क्षेणवानि , क्षिणवानि	क्षेणवाव , क्षिणवाव	क्षेणवाम , क्षिणवाम	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
क्षेणुताम् , क्षिणुताम्	क्षेण्वाताम् , क्षिण्वाताम्	क्षेण्वताम् , क्षिण्वताम्	**प्र.पु.**
क्षेणुष्व , क्षिणुष्व	क्षेण्वाथाम् , क्षिण्वाथाम्	क्षेणुध्वम् , क्षिणुध्वम्	**म.पु.**
क्षेणवै , क्षिणवै	क्षेणवावहै , क्षिणवावहै	क्षेणवामहै , क्षिणवामहै	**उ.पु.**

लङ् (परस्मैपदम्)			
अक्षेणोत् , अक्षिणोत्	अक्षेणुताम् , अक्षिणुताम्	अक्षेण्वन् , अक्षिण्वन्	**प्र.पु.**
अक्षेणोः , अक्षिणोः	अक्षेणुतम् , अक्षिणुतम्	अक्षेणुत , अक्षिणुत	**म.पु.**
अक्षेणवम् , अक्षिणवम्	अक्षेणुव , अक्षेण्व , अक्षिणुव , अक्षिण्व	अक्षेण्म , अक्षेणुम , अक्षिण्म , अक्षिणुम	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
अक्षेणुत , अक्षिणुत	अक्षेण्वाताम् , अक्षिण्वाताम्	अक्षेण्वत , अक्षिण्वत	**प्र.पु.**
अक्षेणुथाः , अक्षिणुथाः	अक्षेण्वाथाम् , अक्षिण्वाथाम्	अक्षेणुध्वम् , अक्षिणुध्वम्	**म.पु.**
अक्षेण्वि , अक्षिण्वि	अक्षेणुवहि , अक्षेण्वहि , अक्षिणुवहि , अक्षिण्वहि	अक्षेणुमहि , अक्षेण्महि , अक्षिणुमहि , अक्षिण्महि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (परस्मैपदम्)			
क्षेणुयात् , क्षिणुयात्	क्षेणुयाताम् , क्षिणुयाताम्	क्षेणुयुः , क्षिणुयुः	**प्र.पु.**
क्षेणुयाः , क्षिणुयाः	क्षेणुयातम् , क्षिणुयातम्	क्षेणुयात , क्षिणुयात	**म.पु.**
क्षेणुयाम् , क्षिणुयाम्	क्षेणुयाव , क्षिणुयाव	क्षेणुयाम , क्षिणुयाम	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
क्षेण्वीत , क्षिण्वीत	क्षेण्वीयाताम् , क्षिण्वीयाताम्	क्षेण्वीरन् , क्षिण्वीरन्	**प्र.पु.**
क्षेण्वीथाः , क्षिण्वीथाः	क्षेण्वीयाथाम् , क्षिण्वीयाथाम्	क्षेण्वीध्वम् , क्षिण्वीध्वम्	**म.पु.**
क्षेण्वीय , क्षिण्वीय	क्षेण्वीवहि , क्षिण्वीवहि	क्षेण्वीमहि , क्षिण्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (परस्मैपदम्)			
क्षिण्यात्	क्षिण्यास्ताम्	क्षिण्यासुः	**प्र.पु.**
क्षिण्याः	क्षिण्यास्तम्	क्षिण्यास्त	**म.पु.**
क्षिण्यासम्	क्षिण्यास्व	क्षिण्यास्म	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
क्षेणिषीष्ट	क्षेणिषीयास्ताम्	क्षेणिषीरन्	**प्र.पु.**
क्षेणिषीष्ठाः	क्षेणिषीयास्थाम्	क्षेणिषीध्वम्	**म.पु.**
क्षेणिषीय	क्षेणिषीवहि	क्षेणिषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (परस्मैपदम्)			
अक्षेणीत्	अक्षेणिष्टाम्	अक्षेणिषुः	**प्र.पु.**
अक्षेणीः	अक्षेणिष्टम्	अक्षेणिष्ट	**म.पु.**
अक्षेणिषम्	अक्षेणिष्व	अक्षेणिष्म	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
अक्षेणिष्ट , अक्षित	अक्षेणिषाताम्	अक्षेणिषत	**प्र.पु.**
अक्षेणिष्ठाः , अक्षिथाः	अक्षेणिषाथाम्	अक्षेणिध्वम्	**म.पु.**
अक्षेणिषि	अक्षेणिष्वहि	अक्षेणिष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (परस्मैपदम्)			
अक्षेणिष्यत्	अक्षेणिष्यताम्	अक्षेणिष्यन्	**प्र.पु.**
अक्षेणिष्यः	अक्षेणिष्यतम्	अक्षेणिष्यत	**म.पु.**
अक्षेणिष्यम्	अक्षेणिष्याव	अक्षेणिष्याम	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
अक्षेणिष्यत	अक्षेणिष्येताम्	अक्षेणिष्यन्त	**प्र.पु.**
अक्षेणिष्यथाः	अक्षेणिष्येथाम्	अक्षेणिष्यध्वम्	**म.पु.**
अक्षेणिष्ये	अक्षेणिष्यावहि	अक्षेणिष्यामहि	**उ.पु.**

तृणु अदने॥ ७॥[15]

लट् (परस्मैपदम्)			
तृणोति , तर्णोति	तृणुतः , तर्णुतः	तृण्वन्ति , तर्ण्वन्ति	**प्र.पु.**
तृणोषि , तर्णोषि	तृणुथः , तर्णुथः	तृणुथ , तर्णुथ	**म.पु.**
तृणोमि , तर्णोमि	तृणुवः , तर्णुवः	तृणुमः , तर्णुमः	**उ.पु.**

लट् (आत्मनेपदम्)			
तृणुते , तर्णुते	तृण्वाते , तर्ण्वाते	तृण्वते , तर्ण्वते	**प्र.पु.**
तृणुषे , तर्णुषे	तृण्वाथे , तर्ण्वाथे	तृणुध्वे , तर्णुध्वे	**म.पु.**
तृण्वे , तर्ण्वे	तृणुवहे , तर्णुवहे	तृणुमहे , तर्णुमहे	**उ.पु.**

---

[15] [08.0006] तृणुँ अदने, तनादिः, उभयपदी, सकर्मकः, सेट्, तनोत्यादिः

लिट् (परस्मैपदम्)			
ततर्ण	ततृणतुः	ततृणुः	**प्र.पु.**
ततर्णिथ	ततृणथुः	ततृण	**म.पु.**
ततर्ण	ततृणिव	ततृणिम	**उ.पु.**

लिट् (आत्मनेपदम्)			
ततृणे	ततृणाते	ततृणिरे	**प्र.पु.**
ततृणिषे	ततृणाथे	ततृणिध्वे	**म.पु.**
ततृणे	ततृणिवहे	ततृणिमहे	**उ.पु.**

लुट् (परस्मैपदम्)			
तर्णिता	तर्णितारौ	तर्णितारः	**प्र.पु.**
तर्णितासि	तर्णितास्थः	तर्णितास्थ	**म.पु.**
तर्णितास्मि	तर्णितास्वः	तर्णितास्मः	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
तर्णिता	तर्णितारौ	तर्णितारः	**प्र.पु.**
तर्णितासे	तर्णितासाथे	तर्णिताध्वे	**म.पु.**
तर्णिताहे	तर्णितास्वहे	तर्णितास्महे	**उ.पु.**

लृट् (परस्मैपदम्)			
तर्णिष्यति	तर्णिष्यतः	तर्णिष्यन्ति	**प्र.पु.**
तर्णिष्यसि	तर्णिष्यथः	तर्णिष्यथ	**म.पु.**
तर्णिष्यामि	तर्णिष्यावः	तर्णिष्यामः	**उ.पु.**

लृट् (आत्मनेपदम्)			
तर्णिष्यते	तर्णिष्येते	तर्णिष्यन्ते	**प्र.पु.**
तर्णिष्यसे	तर्णिष्येथे	तर्णिष्यध्वे	**म.पु.**
तर्णिष्ये	तर्णिष्यावहे	तर्णिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (परस्मैपदम्)			
तृणोतु , तर्णोतु , तृणुतात् , तर्णुतात्	तृणुताम् , तर्णुताम्	तृण्वन्तु , तर्ण्वन्तु	**प्र.पु.**
तृणु , तर्णु , तृणुतात् , तर्णुतात्	तृणुतम् , तर्णुतम्	तृणुत , तर्णुत	**म.पु.**
तृणवानि , तर्णवानि	तृणवाव , तर्णवाव	तृणवाम , तर्णवाम	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
तृणुताम् , तर्णुताम्	तृण्वाताम् , तर्ण्वाताम्	तृण्वताम् , तर्ण्वताम्	**प्र.पु.**
तृणुष्व , तर्णुष्व	तृण्वाथाम् , तर्ण्वाथाम्	तृणुध्वम् , तर्णुध्वम्	**म.पु.**
तृणवै , तर्णवै	तृणवावहै , तर्णवावहै	तृणवामहै , तर्णवामहै	**उ.पु.**

लङ् (परस्मैपदम्)			
अतृणोत् , अतर्णोत्	अतृणुताम् , अतर्णुताम्	अतृण्वन् , अतर्ण्वन्	**प्र.पु.**
अतृणोः , अतर्णोः	अतृणुतम् , अतर्णुतम्	अतृणुत , अतर्णुत	**म.पु.**
अतृणवम् , अतर्णवम्	अतृणुव , अतर्णुव	अतृणुम , अतर्णुम	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
अतृणुत , अतर्णुत	अतृण्वाताम् , अतर्ण्वाताम्	अतृण्वत , अतर्ण्वत	**प्र.पु.**
अतृणुथाः , अतर्णुथाः	अतृण्वाथाम् , अतर्ण्वाथाम्	अतृणुध्वम् , अतर्णुध्वम्	**म.पु.**
अतृण्वि , अतर्ण्वि	अतृणुवहि , अतर्णुवहि	अतृणुमहि , अतर्णुमहि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (परस्मैपदम्)			
तृणुयात् , तर्णुयात्	तृणुयाताम् , तर्णुयाताम्	तृणुयुः , तर्णुयुः	**प्र.पु.**
तृणुयाः , तर्णुयाः	तृणुयातम् , तर्णुयातम्	तृणुयात , तर्णुयात	**म.पु.**
तृणुयाम् , तर्णुयाम्	तृणुयाव , तर्णुयाव	तृणुयाम , तर्णुयाम	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
तृण्वीत , तर्ण्वीत	तृण्वीयाताम् , तर्ण्वीयाताम्	तृण्वीरन् , तर्ण्वीरन्	**प्र.पु.**
तृण्वीथाः , तर्ण्वीथाः	तृण्वीयाथाम् , तर्ण्वीयाथाम्	तृण्वीध्वम् , तर्ण्वीध्वम्	**म.पु.**
तृण्वीय , तर्ण्वीय	तृण्वीवहि , तर्ण्वीवहि	तृण्वीमहि , तर्ण्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (परस्मैपदम्)			
तृण्यात्	तृण्यास्ताम्	तृण्यासुः	**प्र.पु.**
तृण्याः	तृण्यास्तम्	तृण्यास्त	**म.पु.**
तृण्यासम्	तृण्यास्व	तृण्यास्म	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
तर्णिषीष्ट	तर्णिषीयास्ताम्	तर्णिषीरन्	**प्र.पु.**
तर्णिषीष्ठाः	तर्णिषीयास्थाम्	तर्णिषीध्वम्	**म.पु.**
तर्णिषीय	तर्णिषीवहि	तर्णिषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (परस्मैपदम्)			
अतर्णीत्	अतर्णिष्टाम्	अतर्णिषुः	**प्र.पु.**
अतर्णीः	अतर्णिष्टम्	अतर्णिष्ट	**म.पु.**
अतर्णिषम्	अतर्णिष्व	अतर्णिष्म	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
अतृत , अतर्णिष्ट	अतर्णिषाताम्	अतर्णिषत	**प्र.पु.**
अतृथाः , अतर्णिष्ठाः	अतर्णिषाथाम्	अतर्णिध्वम्	**म.पु.**
अतर्णिषि	अतर्णिष्वहि	अतर्णिष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (परस्मैपदम्)			
अतर्णिष्यत्	अतर्णिष्यताम्	अतर्णिष्यन्	**प्र.पु.**
अतर्णिष्यः	अतर्णिष्यतम्	अतर्णिष्यत	**म.पु.**
अतर्णिष्यम्	अतर्णिष्याव	अतर्णिष्याम	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
अतर्णिष्यत	अतर्णिष्येताम्	अतर्णिष्यन्त	**प्र.पु.**
अतर्णिष्यथाः	अतर्णिष्येथाम्	अतर्णिष्यध्वम्	**म.पु.**
अतर्णिष्ये	अतर्णिष्यावहि	अतर्णिष्यामहि	**उ.पु.**

डुकृञ् करणे॥ ६॥[16]

लट् (परस्मैपदम्)			
करोति	कुरुतः	कुर्वन्ति	**प्र.पु.**
करोषि	कुरुथः	कुरुथ	**म.पु.**
करोमि	कुर्वः	कुर्मः	**उ.पु.**

लट् (आत्मनेपदम्)			
कुरुते	कुर्वाते	कुर्वते	**प्र.पु.**
कुरुषे	कुर्वाथे	कुरुध्वे	**म.पु.**
कुर्वे	कुर्वहे	कुर्महे	**उ.पु.**

लिट् (परस्मैपदम्)			
चकार	चक्रतुः	चक्रुः	**प्र.पु.**
चकर्थ	चक्रथुः	चक्र	**म.पु.**
चकर , चकार	चकृव	चकृम	**उ.पु.**

[16] [08.0010] डुकृञ् करणे, तनादिः, उभयपदी, सकर्मकः, अनिट्, भिदादिः

लिट् (आत्मनेपदम्)			
चक्रे	चक्राते	चक्रिरे	**प्र.पु.**
चकृषे	चक्राथे	चकृढ्वे	**म.पु.**
चक्रे	चकृवहे	चकृमहे	**उ.पु.**

लुट् (परस्मैपदम्)			
कर्ता	कर्तारौ	कर्तारः	**प्र.पु.**
कर्तासि	कर्तास्थः	कर्तास्थ	**म.पु.**
कर्तास्मि	कर्तास्वः	कर्तास्मः	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
कर्ता	कर्तारौ	कर्तारः	**प्र.पु.**
कर्तासे	कर्तासाथे	कर्ताध्वे	**म.पु.**
कर्ताहे	कर्तास्वहे	कर्तास्महे	**उ.पु.**

लृट् (परस्मैपदम्)			
करिष्यति	करिष्यतः	करिष्यन्ति	**प्र.पु.**
करिष्यसि	करिष्यथः	करिष्यथ	**म.पु.**
करिष्यामि	करिष्यावः	करिष्यामः	**उ.पु.**

लृट् (आत्मनेपदम्)			
करिष्यते	करिष्येते	करिष्यन्ते	**प्र.पु.**
करिष्यसे	करिष्येथे	करिष्यध्वे	**म.पु.**
करिष्ये	करिष्यावहे	करिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (परस्मैपदम्)			
करोतु , कुरुतात्	कुरुताम्	कुर्वन्तु	**प्र.पु.**
कुरु , कुरुतात्	कुरुतम्	कुरुत	**म.पु.**
करवाणि	करवाव	करवाम	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
कुरुताम्	कुर्वाताम्	कुर्वताम्	**प्र.पु.**
कुरुष्व	कुर्वाथाम्	कुरुध्वम्	**म.पु.**
करवै	करवावहै	करवामहै	**उ.पु.**

लङ् (परस्मैपदम्)			
अकरोत्	अकुरुताम्	अकुर्वन्	**प्र.पु.**
अकरोः	अकुरुतम्	अकुरुत	**म.पु.**
अकरवम्	अकुर्व	अकुर्म	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
अकुरुत	अकुर्वाताम्	अकुर्वत	**प्र.पु.**
अकुरुथाः	अकुर्वाथाम्	अकुरुध्वम्	**म.पु.**
अकुर्वि	अकुर्वहि	अकुर्महि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (परस्मैपदम्)			
कुर्यात्	कुर्याताम्	कुर्युः	**प्र.पु.**
कुर्याः	कुर्यातम्	कुर्यात	**म.पु.**
कुर्याम्	कुर्याव	कुर्याम	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
कुर्वीत	कुर्वीयाताम्	कुर्वीरन्	**प्र.पु.**
कुर्वीथाः	कुर्वीयाथाम्	कुर्वीध्वम्	**म.पु.**
कुर्वीय	कुर्वीवहि	कुर्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (परस्मैपदम्)			
क्रियात्	क्रियास्ताम्	क्रियासुः	**प्र.पु.**
क्रियाः	क्रियास्तम्	क्रियास्त	**म.पु.**
क्रियासम्	क्रियास्व	क्रियास्म	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
कृषीष्ट	कृषीयास्ताम्	कृषीरन्	**प्र.पु.**
कृषीष्ठाः	कृषीयास्थाम्	कृषीढ्वम्	**म.पु.**
कृषीय	कृषीवहि	कृषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (परस्मैपदम्)			
अकार्षीत्	अकार्ष्टाम्	अकार्षुः	**प्र.पु.**
अकार्षीः	अकार्ष्टम्	अकार्ष्ट	**म.पु.**
अकार्षम्	अकार्ष्व	अकार्ष्म	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
अकृत	अकृषाताम्	अकृषत	**प्र.पु.**
अकृथाः	अकृषाथाम्	अकृढ्वम्	**म.पु.**
अकृषि	अकृष्वहि	अकृष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (परस्मैपदम्)			
अकरिष्यत्	अकरिष्यताम्	अकरिष्यन्	**प्र.पु.**
अकरिष्यः	अकरिष्यतम्	अकरिष्यत	**म.पु.**
अकरिष्यम्	अकरिष्याव	अकरिष्याम	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
अकरिष्यत	अकरिष्येताम्	अकरिष्यन्त	**प्र.पु.**
अकरिष्यथाः	अकरिष्येथाम्	अकरिष्यध्वम्	**म.पु.**
अकरिष्ये	अकरिष्यावहि	अकरिष्यामहि	**उ.पु.**

वनु याचने॥ ७॥[17]

लट् (आत्मनेपदम्)			
वनुते	वन्वाते	वन्वते	**प्र.पु.**
वनुषे	वन्वाथे	वनुध्वे	**म.पु.**
वन्वे	वनुवहे , वन्वहे	वनुमहे , वन्महे	**उ.पु.**

लिट् (आत्मनेपदम्)			
ववने	ववनाते	ववनिरे	**प्र.पु.**
ववनिषे	ववनाथे	ववनिध्वे	**म.पु.**
ववने	ववनिवहे	ववनिमहे	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
वनिता	वनितारौ	वनितारः	**प्र.पु.**
वनितासे	वनितासाथे	वनिताध्वे	**म.पु.**
वनिताहे	वनितास्वहे	वनितास्महे	**उ.पु.**

[17] [08.0008] वनुँ याचने, तनादिः, आत्मनेपदी, सकर्मकः, सेट्, तनोत्यादिः

लृट् (आत्मनेपदम्)			
वनिष्यते	वनिष्येते	वनिष्यन्ते	**प्र.पु.**
वनिष्यसे	वनिष्येथे	वनिष्यध्वे	**म.पु.**
वनिष्ये	वनिष्यावहे	वनिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
वनुताम्	वन्वाताम्	वन्वताम्	**प्र.पु.**
वनुष्व	वन्वाथाम्	वनुध्वम्	**म.पु.**
वनवै	वनवावहै	वनवामहै	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
अवनुत	अवन्वाताम्	अवन्वत	**प्र.पु.**
अवनुथाः	अवन्वाथाम्	अवनुध्वम्	**म.पु.**
अवन्वि	अवनुवहि , अवन्वहि	अवनुमहि , अवन्महि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
वन्वीत	वन्वीयाताम्	वन्वीरन्	**प्र.पु.**
वन्वीथाः	वन्वीयाथाम्	वन्वीध्वम्	**म.पु.**
वन्वीय	वन्वीवहि	वन्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
वनिषीष्ट	वनिषीयास्ताम्	वनिषीरन्	**प्र.पु.**
वनिषीष्ठाः	वनिषीयास्थाम्	वनिषीध्वम्	**म.पु.**
वनिषीय	वनिषीवहि	वनिषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
अवनिष्ट	अवनिषाताम्	अवनिषत	**प्र.पु.**
अवनिष्ठाः	अवनिषाथाम्	अवनिध्वम्	**म.पु.**
अवनिषि	अवनिष्वहि	अवनिष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
अवनिष्यत	अवनिष्येताम्	अवनिष्यन्त	**प्र.पु.**
अवनिष्यथाः	अवनिष्येथाम्	अवनिष्यध्वम्	**म.पु.**
अवनिष्ये	अवनिष्यावहि	अवनिष्यामहि	**उ.पु.**

मनु अवबोधने॥ ८॥[18]

लट् (आत्मनेपदम्)			
मनुते	मन्वाते	मन्वते	**प्र.पु.**
मनुषे	मन्वाथे	मनुध्वे	**म.पु.**
मन्वे	मनुवहे , मन्वहे	मनुमहे , मन्महे	**उ.पु.**

लिट् (आत्मनेपदम्)			
मेने	मेनाते	मेनिरे	**प्र.पु.**
मेनिषे	मेनाथे	मेनिध्वे	**म.पु.**
मेने	मेनिवहे	मेनिमहे	**उ.पु.**

लुट् (आत्मनेपदम्)			
मनिता	मनितारौ	मनितारः	**प्र.पु.**
मनितासे	मनितासाथे	मनिताध्वे	**म.पु.**
मनिताहे	मनितास्वहे	मनितास्महे	**उ.पु.**

[18] [08.0009] मनुँ अवबोधने, तनादिः, आत्मनेपदी, सकर्मकः, सेट्, तनोत्यादिः

लृट् (आत्मनेपदम्)			
मनिष्यते	मनिष्येते	मनिष्यन्ते	**प्र.पु.**
मनिष्यसे	मनिष्येथे	मनिष्यध्वे	**म.पु.**
मनिष्ये	मनिष्यावहे	मनिष्यामहे	**उ.पु.**

लोट् (आत्मनेपदम्)			
मनुताम्	मन्वाताम्	मन्वताम्	**प्र.पु.**
मनुष्व	मन्वाथाम्	मनुध्वम्	**म.पु.**
मनवै	मनवावहै	मनवामहै	**उ.पु.**

लङ् (आत्मनेपदम्)			
अमनुत	अमन्वाताम्	अमन्वत	**प्र.पु.**
अमनुथाः	अमन्वाथाम्	अमनुध्वम्	**म.पु.**
अमन्वि	अमन्वहि , अमनुवहि	अमन्महि , अमनुमहि	**उ.पु.**

विधिलिङ् (आत्मनेपदम्)			
मन्वीत	मन्वीयाताम्	मन्वीरन्	**प्र.पु.**
मन्वीथाः	मन्वीयाथाम्	मन्वीध्वम्	**म.पु.**
मन्वीय	मन्वीवहि	मन्वीमहि	**उ.पु.**

आशीर्लिङ् (आत्मनेपदम्)			
मनिषीष्ट	मनिषीयास्ताम्	मनिषीरन्	**प्र.पु.**
मनिषीष्ठाः	मनिषीयास्थाम्	मनिषीध्वम्	**म.पु.**
मनिषीय	मनिषीवहि	मनिषीमहि	**उ.पु.**

लुङ् (आत्मनेपदम्)			
अमनिष्ट	अमनिषाताम्	अमनिषत	**प्र.पु.**
अमनिष्ठाः	अमनिषाथाम्	अमनिध्वम्	**म.पु.**
अमनिषि	अमनिष्वहि	अमनिष्महि	**उ.पु.**

लृङ् (आत्मनेपदम्)			
अमनिष्यत	अमनिष्येताम्	अमनिष्यन्त	**प्र.पु.**
अमनिष्यथाः	अमनिष्येथाम्	अमनिष्यध्वम्	**म.पु.**
अमनिष्ये	अमनिष्यावहि	अमनिष्यामहि	**उ.पु.**

सन्दर्भग्रन्थाः

Krishnamacharya, T. (1924). *Brihad Dhatu Rupavali .* Trivendram: Bhaskar Preess.

Mishra, P. S. (2017). *Laghu Siddhanta Kaumudi (sanskrit - hindi tika).* Banaras: Bharatiya Vidya Prakashan.

Misra, H. (1999). *Brihad Dhatu Kusumakara.* Delhi: Chaukhmba Sanskrit Pratishthan.

Sharma, R. (2002). *The aṣṭādhyāyī of pāṇini vol.01 & 2.* New Delhi: Munshilal Manoharlal Publishers PVT.LTD. post box 5715.

मिश्र, ड. (२०१०). *अष्टाध्यायीसूत्रपाठ.* दिल्ली: मोतीलाल बनारसीदास.

राधारमणपाण्डेय. (२००५). *अर्थप्रकाशिका-सिद्धान्तकौमुदी.* दिल्ली: मोतीलाल बनारसीदास, .

प्रकाशनानि

पाणिनीयं लिङ्गानुशासनम्

शान्तनवाचार्यप्रणीतः फिटसूत्रपाठः

तिङन्तरूपावलिः, प्रथमः भागः (भ्वादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, द्वितीयः भागः (अदादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, तृतीयः भागः (जुहोत्यादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, चतुर्थः भागः (दिवादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, पञ्चमः भागः (स्वादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, षष्ठः भागः (तुदादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, सप्तमः भागः (रुधादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, अष्टमः भागः (तनादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, नवमः भागः (क्र्यादिगणः)

तिङन्तरूपावलिः, दशमः भागः (चुरादिगणः)